

Téma:

**SZAKPOLITIKAI TANULMÁNY –
Vagyongazdálkodás**

Időszak:

2012. szeptember

Dátum:

2012. szeptember 24.

SZÁZADVÉG
alapítvány

SZÁZADVÉG
gazdaságkutató szol.

STRATEGOPOLIS
TANULMÁNYOK, KUTATÁSOK, SZAKTANÁCSADÁS, KÖZHASZNÚ TEVÉKENYSÉG

Vezetői Összefoglaló

E havi szakpolitikai áttekintésünkben többek között bemutatjuk az állami vagyont érintő, az Európai Unió források ütemezett felhasználását elősegítő nagyértékű projektekre vonatkozó kormányzati döntéseket. E projektek sikeres megvalósítása révén jelentősen csökkenthet az EU-s források elvesztésének veszélye, egyúttal regionális jelentőségű projektek valósulhatnak meg. A kiemelt és nagyprojektek tekintetében külön hangsúlyozandó, hogy az általuk felhasznált forrás nagysága miatt megvalósításuk elsőrendű szempont. Esetleges megghiúsulásuk miatt a felszabaduló források újbóli lekötésének esélye minimális lenne, növelve ezáltal a fel nem használt forrásokat. A 2014-2020-as költségvetési ciklusra vonatkozó tárgyalási pozíciónk a megmaradó források nagyságával arányosan romlik.

Kiemelt figyelmet szenteltünk az E.ON gázüzletágában tervezett állami tulajdonszerzés témakörének.

Az állami (rész)tulajdonban álló társaságok vonatkozásában áttekintjük a MOL, MÁV, RÁBA, MALÉV, ill. az MPVI-vel, és a várhatóan állami tulajdonba kerülő Bakonyi Erőművel kapcsolatos aktualitásokat.

Erősségek Kormányzati intézkedések az EU-s források felhasználása érdekében. Az állami szerepvállalás további erősítése a stratégiai ágazatokban.	Gyengeségek Állami tulajdonú vállalatok kommunikációs teljesítménye (PI: MÁV compliance megszüntetése) Állami vagyongazdálkodást segítő Országileltár Projekt megvalósítása
Lehetőségek Malév repülési jogainak további rendezése	Veszélyek Az állami mobiltársaság indulásának további jelentős késése.

Vagyongazdálkodással kapcsolatos kormányzati intézkedések

Kiemelt jelentőségű ügyek

A Kormány a Korányi Projekthez kapcsolódó beruházások megvalósításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánította.¹

A Kormány a következő Európai Uniós támogatás felhasználásával megvalósuló projektekről döntött:

- Jóváhagyta a KMOP keretében megvalósuló a „Régió belüli közlekedési kapcsolatok fejlesztése a 3102. j. úton” című projektjavaslatot, melynek bruttó támogatási összege 1 322 091 846. A projekt célja a 3102. jelű út Nagytarcsa község kül- és belterületén 4,5 km hosszúságban megvalósuló felújítása, továbbá az 5 éves fenntartási időszakban a téli és nyári üzemeltetési feladatok ellátására 5 db univerzális eszközhordozó tehergépkocsi és adapterek beszerzése.
- Jóváhagyta a KÖZOP keretében a „Kecskemét város intermodális pályaudvar és közösségi közlekedés fejlesztése-tervezés, engedélyezés” című projekt támogatását. A projekt bruttó támogatási összege 1 452 880 000, melynek keretében az intermodális pályaudvar és a közlekedési rendszer átszervezését célzó tervek (engedélyezési, kivitelezési, kisajátítási) kerülnek kidolgozásra.
- Jóváhagyta a KÖZOP keretében Operatív Program „Debrecen városi villamoshálózat fejlesztése (2-es vonal)” című nagyprojekt támogatásának növelését 531 314 584 Ft-tal.
- Jóváhagyta az „M30 gyorsforgalmi út (3. sz. főút korrekciója) Tornyosnémeti–országhatár közötti szakasz kivitelezése” című kiemelt projekt akciótervi nevesítését.
- Jóváhagyta a KEOP keretében megvalósuló - „Zirc város területén lévő települési szilárd hulladéklerakó, mint szennyező forrás és a lerakó által okozott szennyezés megszüntetése” című projekt támogatását. A Bruttó 1 382 946 800 forint támogatási igényű fejlesztés

¹ http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200267.KOR

eredményeként 3.900 m³ szennyezett felszín alatti víz és 152.590 m³ hulladék kezelésére, megtisztításra, illetve bevédésre kerül sor.

- Jóváhagyta KEOP keretében megvalósuló „Kiskunhalas Jókai utcai települési szilárd hulladéklerakó, mint szennyező forrás, és a lerakó által okozott szennyezés megszüntetése” című projekt támogatását. A bruttó 1 592 187 870 forint támogatási igényű projekt eredményeként közel 32 ezer m³ szennyezett felszín alatti víz kerül megtisztításra, valamint több mint 210 ezer m³ hulladék kerül kezelésre, illetve bevédésre.

A Kormány jóváhagyta a Regionális Operatív Programok keretében az alábbi új kiemelt turisztikai projektek akciótervi nevesítését:

- „Lépj be a múltba! – Történelmi időutazás Ópusztaszeren.” Bruttó támogatási összeg 1 089 509 830 Ft. A projekt keretében új vendégforgalmi kiszolgáló épület kerül létrehozása, ahol a látogatók nyomtatott és egyéb információs anyagokhoz juthatnak. Ezen felül sor kerül egy multifunkcionális látogatóközpont építésére, a Feszty körképnek is helyet adó Rotunda felújítására, a monostor virtuális felépítésére, valamint környezetrendezésre is.
- „Somogyvár, bencés apátság Szent László nemzeti emlékhely fejlesztése.” Bruttó támogatási összeg 1 496 822 000 Ft. A projekt keretében látogató fogadóépület, az apátság területére felvezető Szent László út, Szent László életét bemutató múzeum, továbbá a látogatókat fogadó parkoló, játszótér, tűzrakó helyek, szabadtéri színpad kialakítása tervezett, a szükséges egyéb szolgáltatások kialakítása mellett.
- „Történelmi település a Cinca mentén”, az ozorai Pipo várkastély és környezetének turisztikai fejlesztése. Bruttó támogatási összeg 1 474 470 000 Ft. A projekt magában foglalja a várkastély turisztikai szolgáltatásbővítését és a település történeti és rekreációs értékeinek kibontását.
- "Ős-dráva ökoturisztikai látogatóközpont és bemutatóhely Cúnszaporcán" Bruttó támogatási összeg 1 041 165 312 Ft. A projekt az Ormánság területén valósul meg. A tervezett fejlesztés fő eleme egy az Ormánságot, az Ős-Dráva Programot, az ökológiai gazdálkodást és szemléletet ismertető ökoturisztikai látogatóközpont felépítése őshonos növénybemutató és állatbemutató telep, illetve 3 db tanösvény együttes kialakításával.

- "A határ a csillagos ég " - A Zselici csillagoségbolt-park komplex turisztikai fejlesztése. Bruttó támogatási összeg 669 896 479 Ft. A tervezett projekt célja a Zselici Tájvédelmi Körzet részeként funkcionáló, világszerte egyedi értéket képviselő Zselici Csillagoségbolt-park komplex turisztikai fejlesztése.
- „Komplex ökoturisztikai fejlesztés a Hortobágyi Nemzeti Parkban”. Bruttó támogatási összeg 2 149 040 000 Ft. A projekt 7 fő projektelemet tartalmaz, melyek együtt alkotnak kiemelt turisztikai fejlesztést: Turistaútvonal kialakítása Pusztai állatpark, Hortobágy emlékpark (Kungyörgy) Mátai ménés, Hortobágy-Halastó Látogatóközpont darukiállítás.
- „Edelényi Kastélysziget Kulturális-Turisztikai Központ II. fejlesztési ütem”: A kulturális és turisztikai központ innováción alapuló kínálatfejlesztése országos hírű gyűjtemények elhelyezésével és a Kastélysziget teljes rehabilitációjával. Bruttó támogatási összeg 900 000 000.
- „Széchenyi Zsigmond Kárpátmedencei Magyar Vadászati Múzeum létrehozása” - a hatvani Grassalkovich-kastély rekonstrukciója és turisztikai célú hasznosítása. Bruttó támogatási összeg 3 157 000 000 Ft. A műemléki épület és a hozzá tartozó kastélypark, felújítása révén önálló kulturális és ökoturisztikai attrakció jön létre. A kastély egyedülálló múzeumi funkciót kap.
- „Eszterháza közép-európai kulturális központ III. fejlesztési ütem”. Bruttó támogatási összeg 1 017 240 000 Ft. A projekt folytatja a korábban megkezdett felújítási, rekonstrukciós programot, mely eredményeként a kastély épületei teljes egészében elérik eredeti pompájukat és funkciójukat.
- „Hétköznapi és ünnepek egy hercegi kastélyban - A keszthelyi Festetics-kastély évszázadai”. Bruttó támogatási összeg 1 819 666 367 Ft. Felújításra kerül a kastélyépület és az Amazon ház. Új állandó kiállítások telepítése és korszerű többfunkciós rendezvényi tér kialakítása. Játsszóker, pillangóház és növényház létrehozása. Integrált látogatómenedzsment rendszer létrehozása.
- „Napfény kerékpárút és a hozzá kapcsolódó infrastruktúra kiépítése”. Bruttó támogatási összeg 976 594 300. A projekt keretében 23 km új építésű kerékpárút létesítésével 81 km-t meghaladó hosszúságú összefüggő kerékpárút létrehozása tervezett. A kialakított útvonal

korábbi mikro-régiókat is összekapcsol, része az EURO-VELO 11 nemzetközi kerékpárút hálózatnak, illetve részben alternatív útvonalat is kínál.

- "Kiskunság az eurázsiai sztyepp nyugati kapuja" - Ökoturisztikai fejlesztés a Kiskunsági Nemzeti Park területén. Bruttó támogatási összeg 1 243 950 000 Ft. A projekt keretében a nemzeti park területén természetvédelmi és néprajzi bemutatóhely, Duna-Tisza közí hungarikumok parkja és tematikus túraútvonal („Attila útja”) kerül létrehozásra, továbbá sor kerül mobil informatikai ismertető rendszer kialakítására is.
- „XIX. századi lovagkor bemutatása a füzérradványi Károlyi-kastélyban”. Bruttó támogatási összeg 1 956 859 630 Ft. A projekt fő célja az ország egyik kiemelkedő kultúrtörténeti, művészettörténeti, építészettörténeti értékének turisztikai vonzerővé fejlesztése (teljes mértékű helyreállítása és kulturális célú hasznosítása).
- „Az észak-magyarországi ökoturisztikai hálózat létrehozása”. Bruttó támogatási összeg 2 220 000 000 Ft. A fejlesztés elsődleges célja az erdők ökoturisztikai szolgáltatási színvonalának emelése. A beavatkozás révén egyrészt a tartózkodási idő növekedésével nő a szektor jövedelemtermelő képessége.
- „Tokaj-hegyalja világörökségi helyszíneinek borturisztikai fejlesztése”. Bruttó támogatási összeg 1 216 555 000. A fejlesztés hatására komplex, desztinációs szintű borvidéki szolgáltatáscsomag jön létre.

Vagyongazdálkodással kapcsolatos szakpolitikai hírek

Állami tulajdonszerzés terve az E.On-ban

Az energetikai szegmensben erősödő állami szerepvállalás keretében állami tulajdonba kerülhet az E.On. gáz üzletága. A társaság potenciális megvétele mellett számos érv szól. Hazánk energiapiacán, a teljes villamos energia és gázvertikumot lefedő, igen jelentős pozíciója van az E.On-nak. Amellett, hogy a villamos energia egyetemes szolgáltatói piacának jelentős részét (körülbelül felét) felügyeli, gáztározói és orosz gázszállítási szerződésai is figyelemre méltók. A közelmúltban (a Bajnai kormány alatt), a magyar állam már elővásárlási jogot szerzett a

gázszállítási szerződéseket birtokló E.On Földgáz Trade-re, de a tranzakció – a vételárról szóló megállapodás hiányában – eddig nem valósult meg.²

Az üzletágot az E.On 2006-ban vásárolta meg a MOL-tól, aki az alacsony hatósági árak és a jelentős állami befolyásból fakadó veszteségei miatt adott túl a vállalaton. A német E.On a hosszútávú gázellátási szerződések mellett, valószínűleg az alábbi táblázatban látható gáztárolók miatt vásárolta meg a komplett üzletágot.³

Gáztárolók Magyarországon			
Helyszín	Kapacitás (millió m3)	Tulajdonos	Típus
Zsana	2140	E.On	kereskedelmi
Hajdúszoboszló	1440	E.On	kereskedelmi
Szőreg	1200	MMBF	biztonsági
Szőreg	700	MMBF	kereskedelmi
Pusztaderics	330	E.On	kereskedelmi
Kardoskút	280	E.On	kereskedelmi
Maros	130	E.On	kereskedelmi

A hatósági árszabályozás jelentőségét jól mutatja, hogy csak abban az évben volt nyereséges az üzletág, amelyben a szabályozott árak meghaladták a piaci árakat. Ez a jelenség nem csak hazánkban figyelhető meg: a MOL horvát gázüzletága szintén nehézségekkel küzd a rögzített árak miatt.

A szabályozott árak és az egyéb, megváltozott hatósági játékszabályok (ármoratórium, különadók, ármeghatározási módosítások) mellett, az aktuális gázpiaci helyzet tovább rontja az üzletág mutatóit: a válságból fakadó keresletcsökkenés negatívan befolyásolja az értékesítési kilátásokat, az orosz partnertől kötelezően átveendő volumen kezelése problémákba ütközik, továbbá a gáztárolók sem teljesítettek a várakozások szerint. A veszteségek, a nehézkes működés és az eszközeik értékcsökkenése miatt ésszerű döntés lehet tehát az E.On részéről az üzletág értékesítése.

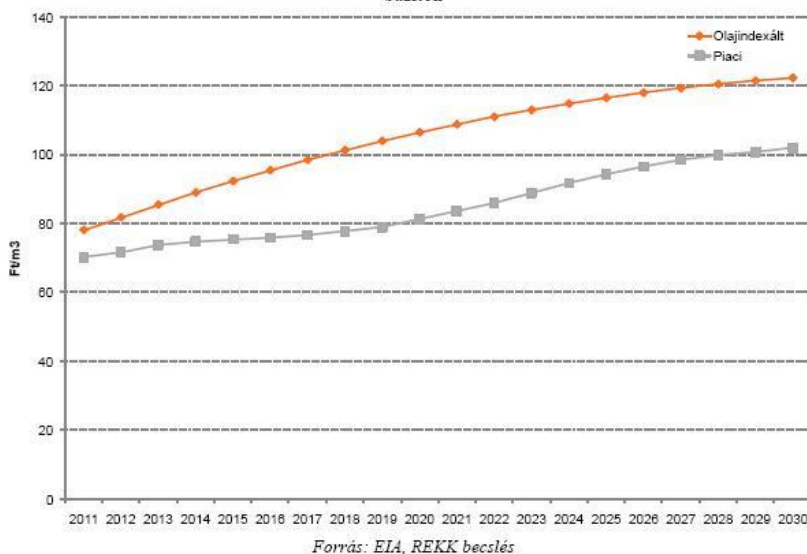
Országunk gázfelhasználása rendkívül jelentős, a teljes energiafelhasználás 45%-áért felelős. A hozzánk hasonlóan nagy arányú gázfelhasználó országoktól eltérően azonban, Magyarország az energiahordozó kiemelkedően nagy arányát (80-85%-át) importból, és ennek jelentős részét

² <http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/08/28/eon/>

³ uo.

(megközelítően háromnegyedét) egyetlen, Ukrajnán keresztül érkező vezetéken, Oroszországtól szerzi be. A hosszútávú szerződés alapján, az ár meghatározása egy bonyolult, az olajtermékek árához kötött árképlet alapján történik. A képlet alapján meghatározott ár az előző ciklusokban magasabb volt, mint az aktuális piaci ár, ez negatívan érintette országunk. Ráadásul az FGSZ előrejelzése alapján a hazai földgáz-kitermelés 2015-re – növekvő kereslet mellett – a mai felére csökken.⁴

42. ábra: Olajindexált és Henry Hub árnövekedési dinamikán alapuló gázár-prognózisok, 2010. évi forint bázison

A gázimportra vonatkozó, aktuálisan hatályos szerződést 96-ban kötötte a MOL. A megkötött szerződés mellett, hogy nem biztosít kellően tág mozgásteret az átvett mennyiség tekintetében, nem korlátozza az átvételi árakat. A MOL képviselői nem fordítottak kellő figyelmet az energiahatékonyság hatásainak és a gázár változásainak kezelésére, így azok nem érvényesülnek kellőképpen a szerződésben. A rögzített ár és volumen miatt, országunk nem képes kihasználni a piaci versenyből fakadó potenciális előnyöket, így még kiszolgáltatottabbá válik az orosz gáznak. A szóban forgó hosszú távú szerződés 2015-ben jár le, országunk alkuereje azonban korlátozott. Látható, hogy a jövőbeni szerződés sarokpontjai gazdaságilag és politikailag egyaránt kiemelten fontos, nemzetstratégiai kérdések. Országunk energiapolitikájának egyik legfontosabb feladata a gázimporttal kapcsolatos megállapodásokban való alkupozíciónk erősítése. A tárgyalási helyzetünket meghatározhatják: beszerzési

⁴ http://index.hu/gazdasag/magyar/2011/06/24/gaz_es_allam/

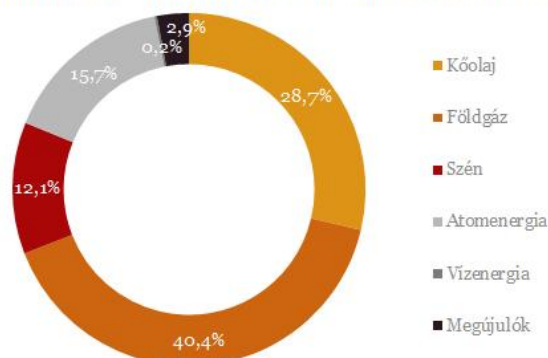
lehetőségeink növelése (HAG vezeték kapacitásbővítése, regionális hálózatfejlesztések) továbbá egyéb energiapolitikai kérdések (a paksi bővítéshez választott kivitelező). Az E.On gázüzletágának megvásárlásával, a következő hosszútávú szerződés tárgyalásában érintett felek száma csökkenne, országunkat már egy nemzeti társaság képviselhetné.⁵

A felvásárláshoz szükséges többszáz milliárd forintos vételár további nehézségeket vet fel. Amennyiben az összeget a 2013-as költségvetésből kellene előteremteni, a jövő évi hiány akár 800 milliárd forintra duzzadhatna, az EU által elvárt három százalék helyett: öt százalékos GDP-arány fölé emelkedne. A felvásárlás okozta lyuk betömésére lehetséges megoldások lehetnek: az állami MOL tulajdon egy részének értékesítése, vagy a Nemzetközi Valutaalaptól remélt hitelkeret felhasználása (a valutaalap azonban valószínűleg elvárja a költségvetési hiány csökkentését a hitelnyújtásért).

Fontos megjegyezni továbbá, hogy a megvásárolandó társaság a szerződések nélkül gyakorlatilag értéktelen. Egy – az MVM érdekkörében alapított – újonnan induló cég tárgyalhatna és szerződhetne az állam képviselőjében.

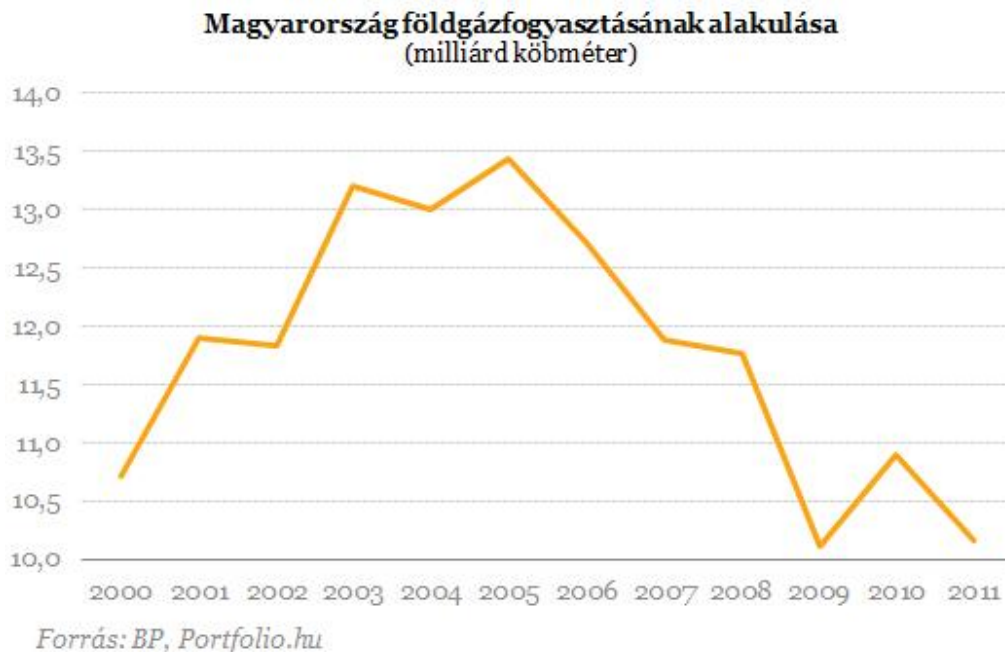
A 2010-től az MVM-en belül folyó aktív gázpiaci tevékenység előkészítése és a kormány által az MVM mellé rendelt nemzetközi gázprojektek ügye (Déli Áramlat, AGRI) jó alapot jelentenének az állam – E.On tranzakció lebonyolításához.

Magyarország elsődleges energiafogyasztásának megoszlása 2011-ben

Forrás: BP, Portfolio.hu

⁵ <http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/08/28/eon/>

A tervezett tranzakció előnyei és hátrányai az alábbiakban foglalhatóak össze:

Az energia ellátását hazai (nem feltétlenül állami tulajdonú) cégek általi biztosítása az ellátásbiztonság, és a profit határokon belül maradása szempontjából előnyös. A szerződés és a stratégiai tárolók birtokában hazánk pozíciója jelentősen javulna a 2015-ben lejáró orosz hosszú távú gázellátási szerződés újratárgyalása során. A tárolók birtoklása elsősorban a tervezett transznacionális vezetékek (Déli Áramlat, Nabucco) megépülését követően értékelődnének fel. A tárolói infrastruktúra hasznosítása jól jövedelmező tevékenység lehet, amennyiben sikerül a földrajzi adottságainkat kihasználva régiós központtá válni a földgáz elosztása terén.

A tárolók birtoklásával ugyan az ellátásbiztonsági adottságok is javulhatnak, azonban biztonságpolitikai megfontolások mentén már megépült egy stratégiai gáztárolónk. A legutolsó jelentős gázellátási krízisnél az E.ON mindent megtett a fogyasztói igények kielégítése érdekében, tehát az üzletág átvételét önmagában ez nem indokolja. A tranzakció finanszírozása meglehetősen bizonytalan a jelenlegi költségvetési és államháztartási adottságok mellett.

A külföldi tulajdonú társaságok, lehetséges beruházók számára negatív üzenet lehet a fokozott állami szerepvállalás, különös tekintettel az elmúlt évek szabályozási változásaiból eredő kedvezőtlen változásokra.

A magyar állam tárgyalási pozíciójának feltételezett erősödését szembe kell állítani az E.ON, jóval nagyobb portfóliójából adódó alkupozícióval.

A hazai gázpiac feletti állami kontroll erősödése politikai - és nem gazdasági - megfontolásokat követve kedvezőtlenül hat a földgáz-kereskedelem piaci viszonyaira, melynek költségvetési vonzatai is lehetnek.

Az Európai Unió egyértelműen az energiapiacok liberalizálása, nyitása mellett foglal állást. A centralizáció nem feltétlenül van összhangban a Közösség energetikai vonatkozású alapértékeivel, ez nemzetközi politikai konfrontációhoz vezethet.

e-Útdíj

A megjelent kormányhatározat szerint csökken az e-útdíj bevezetésére szánt összeg. A rendszer felállításához és működtetéséhez szükséges eszközök beszerzését már ősszel megkezdheti és idén lezárhatja az Állami Autópálya Kezelő Zrt (továbbiakban: ÁAK). A tender több társaság figyelmét is felkeltette, a T-Systems Magyarország Zrt. (Deutsche Telekom) és az EFKON Group is indulni kíván rajta.

Az illetékes tárca az e-útdíj bevetését 2013 második felének elejére ütemezi és az év végéig 75 milliárd forint bevételre számít. A bevezetendő konstrukcióban csak a 3,5 tonnánál nehezebb tehergépjárművek fizetnek az általuk megtett úttal arányos díjat a tárca által meghatározott utakon (a személygépjárművekre és autóbuszokra továbbra is az e-matrica vonatkozik). Az összesen 6318 km hosszú díjszakasz az autópályákra, autóutakra, egyes főútvonalakra továbbá az M0 körgyűrű (az azon belüli szakaszok) és a M31-es kivételével valamennyi gyorsforgalmi szakaszra vonatkozik.⁶

Az e-útdíj bevezetésének jövő évi technikai költségeit (maximum 42 milliárd forintot) a központi költségvetésből különítenék el erre a célra. Ezen felül, a rendszer üzemeltetéséhez kapcsolódó

⁶ <http://www.muszakiforum.hu/cikk/96068/e-utdij-nfm-valtozott-a-rendszer-finanszirozasi-megoldasa?area=158>; http://www.utdijhugo.hu/eutdij_tenderkiiras_szeptemberben.htm; http://www.portfolio.hu/gazdasag/cegauto/e-utdij_fontos_modositasokrol_dontott_a_kormany.172843.html

tevékenységeket – a tíz éves szolgáltatói szerződés alapján - az ÁAK, a központi költségvetésbe beáramló díjakból végzi majd. A bevételekből kívánják fedezni az úthálózat fejlesztéséhez és karbantartásához kapcsolódó feladatokat is.⁷

Az e-útdíj árazása - a tervek szerint - a következő módon alakul majd:

- J2-es járműosztály: gyorsforgalmi úton 39,29 Ft/km, főutakon 16,72 Ft/km
- J3-as járműosztály: gyorsforgalmi úton 55,14 Ft/km, főutakon 28,94 Ft/km
- többtengelyes járművek: gyorsforgalmi úton 85,35 Ft/km, főutakon 53,23 Ft/km tarifán közlekedhetnek majd.⁸

A Magyar Közúti Fuvarozók Egyesülete szerint a díj nem haladhatja meg a kilométerenkénti 75 forintot. A társaság számítása alapján a tehergépjárművek aktuális önköltsége 220-250 forint kilométerenként, ennek több, mint 20%-os növelése ésszerűtlen lépés lenne. Ezzel az állásponttal nehezen összeegyeztethető a díjat reál értékben, évente kétszer emelni kívánó kormányterv.⁹¹⁰

A vagyongazdálkodás jogi aspektusai

A területi közigazgatás átszervezésének fizikai megvalósulását gyakran az időben késleltetve követi annak jogi/adminisztratív feladatainak realizálása. Szeptember hó folyamán került kihirdetésre a megyei Intézményfenntartó Központok fenntartásába átkerült közoktatási és szociális intézmények alapító okiratának módosítása. Ezzel az intézmények gyakorlati működésének jogi keretei rendeződtek.

⁷ <http://www.napi.hu/print/531440.html>;

http://www.portfolio.hu/vallalatok/cegauto/sokkal_dragabb_lesz_a_kozuti_fuvarozas.172954.html

⁸ http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/09/18/a_kilometerenkenti_utdij_85_forint_is_lehet/

⁹ <http://www.napi.hu/print/531440.html>

¹⁰ <http://nepszava.hu/cikk/585328-nincs-erdemi-csuszas-az-utdijtendernel-allitja-a-miniszterium?print=1>

Termőföld vagyon, Nemzeti Földalap

Az NFA által kezelt földvagyon gyarapodása

Peren kívüli megállapodásra jutott a debreceni Agrárgazdaság Kft. és a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (továbbiakban: NFA), így 985 hektár termőföld kerül vissza az alapkezelőhöz, ami ezeket a területeket pályáztatás útján hasznosítja majd.

A debreceni cég eddig nem fizetett a 17 aranykoronánál rosszabb földekért, a jövő évtől azonban aranykoronánként 1250 Ft bérleti díjat köteles fizetni az NFA-nak minden évben.¹¹

Társasági vagyon, céghírek

A MÁV compliance részlegének átalakítása

Ehónaptól megszűnik a MÁV Compliance osztálya, aminek feladatai közé tartozott, hogy a belső ellenőrzési és biztonsági osztállyal karöltve felderítse a vasúttársaságban történő jogi visszaéléseket, szabályozási problémákat és így a korrupciót. Az osztály jelentősége az volt, hogy nem csak a rendszer kimeneti oldalát vizsgálta, hanem az egyes folyamatokat és így képes volt menet közben észrevenni az esetleges visszaéléseket (a közelmúltban kifogásolta a vállalat különböző eszközbeszerzési tendereztetéseit, kármentesítési tevékenységét). Az osztály munkáját dicséri a MÁV-ban bevezetett etikai kódex, aminek hatására fejlődött az alkalmazottak együttműködési hajlandósága és a korrupciós ügyek felgöngyölítése.

Az osztály tevékenységével több ízben bizonyította már jelentőségét, ezért a megszüntetése kérdéses döntésnek tekinthető a nagy állami segítséggel működő vasúttársaságnál. További érdekesség, hogy a MÁV Compliance osztály bezárásának ügyében a nemzetközi Transparency International is állást foglalt.¹²

¹¹ <http://videkstrategia.kormany.hu/megegyezes-szuletett-allami-foldek-visszaadasarol>;
<http://www.napi.hu/print/529295.html>

¹² <http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/09/10/mav/>

Bakonyi Erőmű

A kormányzat döntése szerint: ajánlatot tesz a likviditási nehézségekkel küszködő Bakonyi Erőmű Zrt.-re. Az Ajka hőellátásáért felelős létesítményt elsősorban a MAL Zrt. felőli - vörösiszap-katasztrófa következtében felhalmozott - kintlévőségek sodorták veszélybe – nyilatkozta a Demján Sándor érdekeltségei közé sorolható erőmű vezetése. A pénzügyi problémák nyomán fellépő üzemi nehézségek hatással lehetnek az ajkai lakosság és a MAL hőellátására.

A probléma jelentőségét növeli, hogy a MAL tartozás miatt fellépő likviditási problémák a tüzelőanyag beszerzését veszélyeztetik, ami – szélsőséges esetben – akadályozhatja a közelgő őszi fűtési szezonban fellépő fűtési igények kielégítését.¹³

Látható tehát, hogy létesítmény megvásárlása előtt, több fontos dolgot tisztázni kell. A Magyar Energia Hivatal 2011 eleje óta, mintegy kétharmadára csökkentette a több milliárd forint értékű erőmű bioenergia átvételi támogatási volumenét, ami éves szinten kb. 3 milliárd forint bevételkiesést okoz. Emiatt a felek, másfél éve perben állnak egymással és noha, az eljárás során a szakértők véleménye az erőműéhez közelített, a hivatal új vizsgálatok elvégzését kezdeményezte.¹⁴

A fő tevékenységében energiatermeléssel foglalkozó Bakonyi Erőmű Zrt. öt kazánjában állít elő gőzt biomasszából és egyéb tüzelőanyagokból. Amellett, hogy a rendszer hőenergiával látja el a városi távhőhálózatot, kapcsolt villamos energiát is termel (összesen 6 turbinával), továbbá ipari célú gőzt értékesít partnereinek.

A társaságnak összesen 168 részvényese van, a teljes cégértékből 3-5% arányban részesülnek az alkalmazottak és a kisbefektetők. Az erőmű többségi tulajdonosa az Euroinvest Zrt., amely Demján Sándor érdekköréhez kapcsolódik.¹⁵

¹³

http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/09/12/vinne_az_allam_demjan_eromuvet/; http://hvg.hu/gazdasag/20121004_Kivereztetnek_a_Malt

¹⁴

http://www.portfolio.hu/vallalatok/energia/bakonyi_eromu_meg_korai_lenne_tulajdonosvaltasrol_beszelni.172504.html; http://hvg.hu/kkv/20120907_Bakonyi_Eromu_MVMtranzakcio

¹⁵ <http://www.napi.hu/print/530500.html>

Csehországban terjeszkedik a Mol

Jogerőre emelkedett a cseh versenyhivatalnak (ÚOHS) döntése, miszerint engedélyezi a MOL, a Pap Oil és Bohemia Realty Company (utóbbi kettő cseh) olajipari vállalatok összeolvadását. A MOL nyilatkozata alapján a felvásárlást követően a tulajdonába kerülő benzinkutak mennyisége (összesen 149 kút) alapján a cseh piac ötödik legjelentősebb szereplőjévé válik, a kiskereskedelmi részesedése körülbelül 5%-ra nő (a MOL középtávú célja a 10%-os részesedés elérése).¹⁶

A MOL tulajdonában működő horvát INA bejelentette, hogy versenybe száll a jelenleg osztrák OMV vállalat tulajdonában lévő 28 bosznia-hercegovinai és 63 horvát benzinkútért. Az OMV nagyságrendileg 1 milliárd euró értékű downstream érdekelttségét adná el az elkövetkezendő másfél évben. Az INA által megpályázott töltőállomások tendere előreláthatóan 2012-ben lezárul.

Győzött a MOL a 66. blokkért kiírt kutatási pályázaton Ománban, a felek kutatási és termelés-megosztási szerződést írtak alá. A sivatagos terület a szultánság nyugati részén található, 4899 km² nagy és infrastruktúrális szempontból igen ígéretes (viszonylag közel található a kitermelés szempontjából fontos olajátadó és exportlétesítmények). A közelben korábbi felfedezések és egy jelenleg is aktívan termelő olajmező is található, ezek igazolhatják a terület geológiai potenciálját. A kutatás két fázisból áll majd: az első fázis várhatóan 4 évig tart, ennek során elvégzik a szükséges talajtani munkákat, szeizmikus méréseket és két kutatófúrás mélyítését. A második fázis időtartama: két év.

A MOL célja, növekedéséhez híven, kiterjedt kutatási és kitermelési portfólió felépítése az országban, ennek érdekében 6 éve végeznek kutatásokat a 43b blokkba. A társaság – tervei szerint - hamarosan megkezdí első kutatófúrás mélyítését.¹⁷

Működik a közös cseh-szlovák-magyar árampiac

Országhatároktól függetlenül eladhatnak és vásárolhatnak villamos energiát a cseh, a szlovák és a magyar kereskedők, termelők. Amellett, hogy a piacok összekapcsolása szükséges feltétele a

¹⁶ http://www.napi.hu/befektetes/zold_ut_a_mol_cseh_akviziciojanak.530257.html

¹⁷ http://www.portfolio.hu/vallalatok/energia/omanban_fog_kutatni_a_mol.172527.html

2014-es egységes európai piac létrejöttének, a közös árambörze megnyitásával olyan országok közötti együttműködésre van lehetőség, ami nagy mértékben kedvez a magyar erőművek piacra lépésének és a közép-európai régió ellátásbiztonságának. Az együttműködésben résztvevő országok rendszerirányítói és az árampiacokat üzemeltető vállalatok megkezdték a szükséges tárgyalásokat további potenciális országokkal (első körben: Lengyelország, Románia) arról, hogy ők is csatlakozzanak a közös villamosenergia-börzéhez.¹⁸

RABA

A Rába Nyrt. menedzsmentje szerint a pozitív stratégiai várakozások és a társaság további fejlődése miatt, a részvényeik jelenlegi árfolyamszintje nem tükrözi a vállalat valós teljesítményét, ezért részvényvásárlásba kezdenek. A cégcsoport mögött igen eredményes időszak húzódik, sikeres fejlesztéseiknek köszönhetően az összes – vezetőség által kulcsfontosságúnak tartott – területen megalapozták céljaik elérését. A tavalyi év kiemelkedő teljesítménye (az elmúlt tíz év legjobbját zárták), mindhárom üzletág nyereséges működése, az árbevétel 10%-os növekedése és az idei első félévben folytatódó fejlődési pálya, jó alapot adnak a vezetőség nyilatkozatára.

Mivel a Budapesti Értéktőzsdén átlagosan mindössze napi 3 millió forint értékben cseréltek gazdát Rába részvények, a vezetőség által tervezett tranzakció igen jelentősen befolyásolhatja a papírok árát. A vásárlási szándék annak fényében is pozitív, hogy a vásárolni kívánt mennyiség jelképes. Jelenleg a társaság 74%-a a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonában van (megközelítőleg 10 millió darab), másnak 5% tulajdonrészt meghaladó pakettje nincs.¹⁹

MALÉV

A Budapest-Peking járat hosszútávú biztosításának érdekében módosulhat a kínai-magyar légügyi megállapodás. A MALÉV csőd előtti, Hainan légitársasággal közösen működtetett járat

¹⁸ http://figyelo.hu/cikkek/375395_elindult_a_kozos_cseh_szlovak_magyar_arampiac; http://kitekinto.hu/karpat-medence/2012/09/12/elindult_a_kozos_cseh-szlovak-magyar_arampiac/#.VTZDm5O1fs4; http://www.mfor.hu/cikkek/Elindult_a_kozos_cseh_szlovak_magyar_arampiac.html

¹⁹ http://www.portfolio.hu/vallalatok/tovabb_veszi_a_raba-reszvenyeket_a_menedzsment.172918.html; http://www.raba.hu/befektetoi_oldalak/befektetoi.raba.hu/doctar/kozzetetelek/2012/12-09-12_Vezetoi_reszvenyvasarlas_sajtokozlemen.pdf

újraindításáról tárgyal az NFM, a HNA Group és a kínai légügyi hatóság. Amennyiben a tárgyalásokon a felek sikeresen megállapodnak, újra elindulhat a Budapest-Peking járat üzemeltetése.

Állami szerepvállalás a Takarékbankban

A rendkívüli közgyűlés alapján, sikeresen megvalósulhat a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. alaptőkéjének 38%-át meghaladó részvényvásárlás befejezése. A többségi tulajdonnal rendelkező takarékszövetkezetek nem akadályozták a német DZ Bank AG és a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. közötti tranzakciós megállapodást.²⁰ A 38,5%-os pakett megvásárlásával, az állam döntő befolyást szerezhet a körülbelül 1600 fiókot számláló (a legnagyobb fiókhálózatot működtető kereskedelmi bank négyszerese) takarékszövetkezeti szövetségben, és ezzel megkezdheti a - kormányzati célként kitűzött – szektor megerősítését. Bár a szervezet többségi tulajdonosai (56,5% tulajdonrészrel) takarékok, a nevükben a DZ Bank tárgyal az MFB-vel. Az MFB kisebbségi tulajdonszerzésének alapvetően két módját tartják elképzelhetőnek a takarékok – olvasható a közgyűlés meghívójában.²¹

Kedvezőtlen bírósági döntés az MPVI ügyében

A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság 2011-ben indult frekvenciaárverést lezáró határozatát, több eljárási szabálytalanságra hivatkozva, a bíróság hatályon kívülnek ítélte. A döntés következtében a Magyar Posta, a Magyar Fejlesztési Bank és a Magyar Villamos Művek alkotta MPVI Zrt. konzorcium nem kezdheti meg működését.²²

A legnagyobb szabálysértés az lehetett, hogy a médiahatóság nem vehette volna nyilvántartásba az MPVI-t, tudniillik az eljárás kezdetekor, a jelentkezők nyilvántartásba vételénél az állami tulajdonú társaságokat kizáró ok állt fenn. A bíróság döntése reflektál arra, hogy 2011-ben két ellentmondásos rendeletet hoztak az állami cégek mobilpiaci tevékenységéről.

²⁰

http://www.portfolio.hu/vallalatok/penzugy/nem_gordit_akadalyt_az_mfb_tulajdonszerzese_ele_a_takarekbank.172838.html

²¹ http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/09/17/hamarosan_itt_az_allami_bank/

²² https://targetconsulting.hu/hirek/gazdasag/teljes.php?2012_09_18_07_10_00_21e06b1b6d679a2c66a7c1d68189d7d9

A szolgáltatók szerint, a vonatkozó jogszabályok nem engedik a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóságnak, hogy a meglévő társaságoknak előírja, hogy saját hálózatukat az induló mobilszolgáltató rendelkezésére bocsássák. A bíróság helyt adott az álláspontnak és kimondta, hogy a hatóság nem teljesítette a kötelezettség előírásának törvényi feltételeit.

A határozatot követően – jogerős döntés született – kérdéses az állami tulajdont képző frekvenciák sorsa. A Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság lehetőségei korlátozottak: élhet rendkívüli jogorvoslati kérelemmel, visszaállíthatja az eredeti állapotot, vagy – merthogy kizárólag az eljárást lezáró határozatot vonták vissza – a korábbi jelentkezők és ajánlataik alapján újból döntsön (az MPVI-t így sem hozhatja ki győztesnek). A kialakult helyzetben azonban, jelenleg más társaságok sem használhatják a szóban forgó frekvenciákat, így csúszik az országos szélessávú lefedettség kiépítése.

A legkellemetlenebb helyzetbe az elnyert spektrumokkal 99%-os országos lefedettséget elérő Vodafone került, aminek így le kell kapcsolnia az új területeit. Amennyiben a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság az eredeti állapot mellett teszi le voksát, a központi költségvetésnek meg kell térítenie a három szolgáltató által korábban kifizetett 31 milliárd forintot.

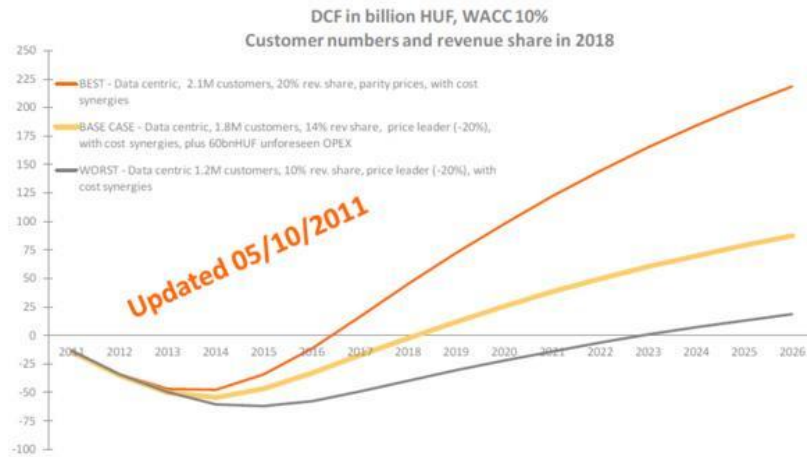
Idő közben nyilvánosságra került az MPVI finn szakterületi specialista segítségével készített pályázati anyaga (üzleti és piacra lépést terve), amiből kiderül, hogy a konzorcium legkorábban 2016-tól, legkésőbb 2023-tól termelhet nyereséget, addig külső finanszírozásra van szüksége. A nyilvánosságra került anyagban található pénzügyi scenárió-elemzésből kiderül, hogy a társaság pozitív várakozásai 2018-ra 2,1 millió (ebből 1,3 millió okostelefonnal rendelkező) előfizetőt és 20%-os piaci részesedést vetít előre. Ebben az esetben a leginkább veszteséges év a 2014 lesz, itt a tanulmány 50 milliárd forintos veszteséggel kalkulál.

A második – normális – scenárió alapján először 2018-ban, 14%-os piaci részesedés és 1,8 millió előfizető mellett küzdheti le veszteségeit a társaság. Ez a forgatókönyv is a 2014-es évet ítéli a legnehezebbnek, itt 60 milliárd forintos veszteséggel számol.

A pesszimista verzió szerint 2018-ban, 10%-os piaci részesedés és 1,2 millió előfizető mellett, még mindig veszteségesen működik. Ez a forgatókönyv a legszűkebb esztendőnek 2015-öt tartja, 70 milliárdos veszteséggel.²³

²³ http://index.hu/belfold/2012/09/17/akar_tiz_evig_is_nyuglodhet_az_allami_mobilceg/

Business case scenarios; Best, Base and Worst Case

MVM and Posta will run a profitable business if they successfully implement the data centric strategy and acquire more than 1.4 million customers

© 2011 Rewheel

www.rewheel.fi

Slide | 21

A külső szakértő által végzett számítások fontos feltétele az okostelefonnal rendelkező ügyfelek számának meghatározása, amit a tavalyi évben készült felmérések alapján becsülnek. A 2011 nyarának végén készített kutatás kimutatta, hogy a lakossági előfizetők 30%-ának már van okostelefonja és további 28% fél éven belül vásárolni kíván ilyen készüléket.

Az MPVI anyagai alapján a társaság 65-67 milliárd forintot tervez költeni adótronyokra, átjátszókra és más technológiai eszközökre és további 286-313 milliárd forintot szán marketingre és egyéb üzemeltetési költségekre az elkövetkezendő 7 évben. Költségbecsléseiket javítja, hogy a konzorciumot alkotó társaságok rendelkeznek olyan területekkel, ahol a szükséges berendezések felállíthatók.²⁴

²⁴ http://nol.hu/gazdasag/elmeszelte_a_birosag_az_allami_mobil-1333157;
http://index.hu/belfold/2012/09/17/megsem_indulhat_az_allami_mobilceg/;
http://index.hu/belfold/2012/09/17/akar_tiz_evig_is_nyuglodhet_az_allami_mobilceg/

A vagyongazdálkodással kapcsolatos egyedi ügyek

Élelmiszeripari beruházás Szolnokon

Az új szolnoki citromsavgyár beruházója, a BBKA Szolnok Biokémiai Zrt. 30 napon belül hozzájuthat a létesítményhez szükséges állami segítséghez, amelyről külön kormányhatározat is szól. A kormányzati álláspont szerint, a beruházási kontroll és az önrész biztosítása érdekében kívánatos állami tulajdonrész szerzése a vállalatban. Az MFB szeptember 30-ig tárgyal a kínai befektetővel, a kormányhatározat szerint a állami tulajdonrész megszerzéséért az állami vagyon felügyeletéért felelős minster felel. A beruházás értékelését követően az MFB folyósítja a megvalósításhoz szükséges 2,5 milliárd forint önrészt. Amennyiben szükséges, az MFB az önrészt maximum 49%-ig saját forrásból kiegészítheti.²⁵

A várhatóan 20 milliárd forintból épülő gyárnak a Szolnoki Ipari Park ad majd helyet. A beruházás következtében 350 új munkahelyre lehet számítani és további 500 emberre lesz szükség a beszállítással kapcsolatos feladatok ellátásához. Az üzemszerű működés megkezdését követően, a létesítményben évente 60 000 tonna citromsavat termelnek majd.²⁶

Kiírásra került a Széll Kálmán téri tervpályázat

Az állami, fővárosi és – a Budai fonódó villamos fejlesztéséhez köthető - uniós forrásoknak köszönhetően, megközelítőleg 2,8 milliárd forintból újíthatják fel a Széll Kálmán teret.²⁷

A tervükkel pályázó társaságoknak meg kell határozniuk a térátépítés koncepcióját, majd munkájukat a megadott határidőig, november 13-ig beküldeni. Az építészeti terveknek egységesíteniük kell a Széll Kálmán tér arculatát és növelni a zöld területeket. A bíráló bizottságnak december 11-ig kell elbírálni a beérkezett terveket, a nyertes készítheti majd a részletes engedélyezési és kiviteli terveket is.

²⁵ <http://www.vg.hu/vallalatok/ipar/hazai-lenne-a-citromsavgyar-386768;>
[http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/09/18/milliardos_allami_tamogatassal_epulne_citromsavgyar_szolnokon/;](http://index.hu/gazdasag/magyar/2012/09/18/milliardos_allami_tamogatassal_epulne_citromsavgyar_szolnokon/)
http://hvg.hu/kkv/20120917_Milliardos_allami_tamogatasknak_orulhetnek

²⁶ <http://www.napi.hu/print/531370.html>

²⁷ <http://www.bkk.hu/2012/09/elindult-a-szell-kalman-teri-tervpalyazat/>

A felújítás lényeges elemei a minden irányba történő akadálymentesítés, a tér északnyugati sarkában található csomópont átépítése és a kerékpárbarát kialakítás (számukra minden irányban átjárható lesz a tér), továbbá új lift és mozgólépcső vezet majd a Várfok utcai autóbusz-megállókhoz.

Az építészeti és a Főmterv által készített közlekedési tervek együttes leszállítása 2013 végén várható az engedélyek és hozzájárulások kiadásától függően. A tervek szerint 2014-ig megkezdődik a tér átépítése.²⁸

Szabolcsi nagyberuházás megghiúsulása

Gazdasági körülményekre hivatkozva, egyelőre nem építi meg az ukrán Vorskla Steel vállalat a Fényeslitke-Komorón lévő ipari-logisztikai parkba tervezett ötmillió tonna éves kapacitású megleghengermű-gyárát. Az eredeti tervek és hatástanulmányok szerint az épülő gyár megtérülési ideje kevesebb, mint három év lenne, azonban a módosult körülmények miatt a fejlesztő pesszimistábban látja profitkilátásait, így egyelőre elhalasztja beruházását. Noha az előkészítő munkákat miniszteri biztos is segítette, infrastruktúráis okokból (ipari infrastruktúra, áramellátás) eddig is igen nehézkesen haladt. Az ipari park fejlesztésében közreműködőként vesz részt a Regionális Fejlesztési Holding, mivel azonban az uniós forrás lehívásának feltételei közt szerepel a nagy részt a tervezett megleghengermű-gyárnak helyet adó ipari park minimum 20%-os kihasználtsága, a holding nem hívhatta le a támogatást.²⁹

Jogerős a Várbazár terve

Jogerőre emelkedtek a kormány által nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásnak tekintett Várbazár engedélyezési tervei. A kormányzat augusztus elején hagyta jóvá a Várkert Bazár rehabilitációjára szánt, mintegy 6,5 milliárd forintos állami támogatást.

A tervezésre vonatkozó közbeszerzési eljárás nyertese a KÖZTI lett. A társaság szerint a Várbazárnak eredeti külső formáját kell visszakapnia. A nyertes tervei szerint az északi bazársor

²⁸ http://index.hu/belfold/budapest/2012/09/18/kiirtak_a_szell_kalman_teri_tervpalyazatot/;
<http://www.tervlap.hu/cikk/show/id/1554>

²⁹ <http://mno.hu/gazdasag/nem-epul-fenyesslitken-acehengermu-1103408>;
<http://www.uzletresz.hu/vallalkozas/20120905-kutba-esett-a-fenyesslitkei-eromu-a-befektet.html>;
<http://www.origo.hu/archivum/20120905-kutba-esett-a-fenyesslitkei-eromu-a-befektet.html>

főlé egy teljesen új park, a déli bazársor alatt pedig mélygarázs és konferenciaközpont (felette az eredetivel megegyező kertek) épülnek majd.

A kormányzat álláspontja szerint a felújítás – a fővárosi turizmus fejlesztése mellett - lehetőséget teremt egy nemzetközi szintű, egyedi turisztikai termék létrehozására.³⁰

³⁰ http://index.hu/belfold/budapest/2012/08/31/jogeros_a_varbazar_terve/; <http://www.tervlap.hu/cikk/show/id/1500>;
http://index.hu/belfold/2012/08/09/6_5_milliardot_kaphat_a_varkert_bazar/